

مشکلات بورس تهران

مشکل مهمانان تازه وارد

برای رشد بازار سهام نابالغ ایران، راهکارهای جدیدی مورد نیاز است.

امسال سرمای پاییزی آبان ماه به خوبی در تالار شیشه‌ای بورس اوراق بهادار تهران احساس می‌شود. در واقع، از بیستم مهر تا بیستم آبان، بازار سهام روزهای مثبتی را تجربه نکرد و سهام‌داران هر روز شاهد افت شاخص‌ها بودند. بی‌شک، عرضه اولیه سهام، بدون توجه به شرایط و نقدینگی بازار، خطرناک است. اگر نخواهیم بازار به قهقرا حرکت کند باید میزان عرضه‌ها، متناسب با چشم‌انداز بورس و منابع موجود باشد. اما متأسفانه عدم توجه به این نوع مسایل موجب شده تا بورس کوچک و کم عمق ما نتواند میزان خوبی برای مهمانان تازه وارد خود باشد. احتمال صدور قطعنامه سوم شورای امنیت و تحریم‌های یک جانبه آمریکا، از دیگر موارد اثرگذار بر بازار سهام می‌باشد. از سوی دیگر، انتشار خبر افزایش ۲/۵ برابری بهره مالکانه از معادن موجب شد تا شرکت‌های گروه سنگ آهن و فولاد با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم کنند، چراکه در حقیقت، این عمل، مخالف شعارهای دولت مبنی بر حمایت از بخش خصوصی بود. البته شرکت بورس در تلاش بود با متوقف کردن نماد این شرکت‌ها، موضوع را بررسی و حل کند. به همین منظور با ارسال نامه‌هایی به شرکت‌های گل‌گهر و چادرملو، خواستار پاسخ به ابهامات موجود شد. هرچند این شرکت‌ها به هر چهار سؤال بورس پاسخ دادند، اما مدیر عامل شرکت بورس و کارگزاران بازار سهام معتقدند اطلاعاتی منتشره از سوی سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع ایران (ایمیدرو) شفاف نبوده و موضع گیری اعلام شده نتوانست بازار را اقناع کند. با این حال، گروهی معتقدند قیمت‌ها در فرآیند اصلاحی قرار گرفته‌اند و از آنجا که میانگین P/E بازار حدود ۵/۲ مرتبه است، شرکت‌هایی با P/E بالا نیاز به اصلاح دارند. در نتیجه، قیمت سهام این قبیل شرکت‌ها با افت مواجه شده است. به هر حال، مجموع شرایط یادشده بیانگر نابالغ بودن بازار سهام است و برای رشد آن نیاز به عزم جلی و تلاش پیگر

در این سرفصل همچنین می‌خوانید:

۵۸ توقف در بازارهای مالی جهان

۶۳ بازار سرمایه، شمشیر دو لبه نقدینگی

۶۳ منتظر سیر صعودی طلا در ۲۰۰۸، باشید!

۶۴ تقلا برای ارزش

۶۵ چهره سودهای بانکی در ایران

۶۵ تحولات ارز و طلا

یافت. بالاخره در تاریخ ۸ آبان، تعداد ۱۵۰ میلیون و ۶۰۰ هزار سهم شرکت مجتمع فولاد خراسان در راستای اجرای اصل ۴۴ و به عنوان ششمین شرکت واگذار شده، در بورس عرضه شد. قیمت‌های پیشنهادی این سهم در عرضه اولیه ۳۸۸ و ۴۰۲ تومان بودند که در نهایت با قیمت ۳۰۸۱۹ ریال داد و ستد شد. با معامله ۱۵/۱ درصد از سهام این شرکت (به جای ۵ درصد) ۴۰۰ میلیارد تومان به ارزش بازار افزوده شد. دومین روز حضور فولاد خراسان در بورس با رشد دو درصدی قیمت و تشکیل صف ۴۹/۸ میلیونی برای خرید سهام همراه بود تا قیمت هر سهم این شرکت به ۳۸۹ تومان برسد. اما بورس نتوانست آن طور که باید، پذیرای مهمان خود باشد و در نتیجه، از روز سوم، قیمت هر سهم این شرکت با کاهش مواجه شد؛ به طوری که با گذشت یک هفته از حضور این شرکت در بازار، قیمت هر سهم فولاد خراسان به قیمت عرضه اولیه نزدیک شد و روزانه شاهد شکل گیری صف‌های میلیونی برای فروش آن بودیم.

تعویق در عرضه سهام پتروشیمی فن آوران

زمان واگذاری سهام شرکت پتروشیمی فن آوران به تعویق افتاد. واگذاری سهام این شرکت که قرار بود به

داریم. گفتنی است، عوامل درونی و بیرونی، به طور مشترک بر بازار اثر می‌گذارند و در چنین شرایطی، اگر عمق بازار سهام کافی نباشد نمی‌تواند در مقابل مشکلات مقاومت کند.

مهمان غریب

نام شرکت فولاد خراسان در روز ۲۴ مهرماه به عنوان چهارصد و چهلمین شرکت پذیرفته شده در بورس درج شد. ایمیدرو، صندوق بازنشستگی فولاد و سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات که به ترتیب ۲۶، ۲۶ و ۲۳ درصد از سهام این شرکت ۱۰۰ میلیارد تومانی را در اختیار داشتند، به عنوان سهام‌داران عمده متعهد شدند تا ۲۰ درصد از سهام این شرکت را در تابلوی فرعی به صورت اولیه عرضه کنند. این در حالی است که چند روز قبل از عرضه اولین سهام فولاد خراسان، پیش‌بینی سود هر سهم این شرکت از ۴۴۵ ریال به ۵۳۴ ریال افزایش

بورس آبان

شاخص	۲۰ آبان ۱۳۸۶	۲۰ مهر ۱۳۸۶	۲۰ آبان ۱۳۸۵	درصد تغییر آبان نسبت به مهر	درصد تغییر ۸۶ نسبت به ۸۵
شاخص قیمت (کل)**	۱۰,۱۶۲	۱۰,۳۱۹	۹,۶۶۳	-۱,۷۵۲	۵/۱۶
شاخص تالار اصلی	۸,۵۰۵	۸,۹۰۸	۹,۵۱۸	-۴/۵۲	-۱۰/۶۴
شاخص تالار فرعی	۱۲,۰۱۴	۱۱,۷۷۷	۹,۴۵۴	۲/۰۱	۲۷/۰۷
شاخص صنعت	۸,۰۸۵	۸,۲۱۴	۷,۷۳۴	-۱,۷۵۷	۴/۵۴
شاخص مالی	۱۹,۴۴۶	۱۹,۶۴۳	۱۷,۷۱۶	-۱/۰۰	۹/۱۵
شاخص بازده نقدی	۸,۸۳۰	۵,۸۲۱	۵,۱۵۱	۰/۱۵	۱۳/۱۸
شاخص بورس (قیمت و بازده نقدی)**	۳۵,۸۴۳	۳۶,۳۳۸	۳۰,۱۱۲	-۱/۳۶	۱۹/۰۳
ارزش بازار (میلیارد ریال)	۴۴۳,۸۹۸	۴۴۲,۴۸۵	۳۳۴,۴۳۰	۰/۳۲	۳۲/۷۳
ارزش کل معاملات (میلیون ریال)*	۴۰۷,۳۵۸	۸۶۷,۷۳۵	۳,۰۶۷,۵۷۷	-۵۳/۰۵	-۸۶/۷۲

یادداشت: از ارزش بازار، سهام نزد دولت و سهامی که معامله نمی‌شوند، کسر نگردیده است.
*آمار یک ماهه شامل بیستم ماه مورد نظر تا بیستم ماه قبل از آن می‌باشد.

**نام شاخص‌های فوق بنا به تصمیم شرکت بورس تغییر کرده است.
استخراج: واحد اطلاعات و اخبار «اقتصاد ایران» از آمارهای شرکت بورس و بانک اطلاعاتی ماهنامه.

عنوان نخستین شرکت وزارت نفت در روز ۱۶ آبان در تابلوی فرعی بورس عرضه شود با عدم توافق سهام‌داران عمده بر سر عرضه سهام به بعد موکول شد. شرکت‌های سرمایه‌گذاری تأمین اجتماعی (شستا) و سرمایه‌گذاری صندوق بازنشستگی، تاکنون تمایلی به اجرای تعهدات خود نداشته‌اند. از همین رو تا زمان حل این موضوع، عرضه سهام شرکت با ابهام روبه‌رو است.

لغو مالیات فرآورده‌های پتروشیمی

در تاریخ ۲۴ مهر، نمایندگان از شرکت‌های نفت پاسارگاد، نفت سپاهان، بازرگانی و پتروشیمی و معاونان حقوقی و پارلمانی رییس‌جمهور، تشکیل جلسه دادند و لغو مالیات فرآورده‌های نفتی صادراتی موجب شد شرکت‌های پتروشیمی حاضر در بورس، از صادراتی صبح روز ۲۵ مهر، با صف خرید و افزایش نرخ مواجه شوند. پتروشیمی خارک که در روزهای ناخوش بازار، تنها سهم مثبت و رو به رشد صنعت پتروشیمی بود با صف خرید ۹ میلیونی روبه‌رو شد.

اسباب کثی بوری

در نیمه نخست آبان ماه، کادر سازمان بورس و اوراق بهادار به ساختمان جدید خود واقع در خیابان ملاصدرا نقل مکان کرد. این جابه‌جایی با توجه به تفکیک فعالیت دو حوزه سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت بورس انجام شد تا پس از این، شرکت بورس در برخی از طبقات ساختمان ۱۹ طبقه حافظ نیز مستقر شود.

قطعیت معامله مس

با عرضه یک بلوک ۲۰ درصدی ملی مس (معادل یک میلیارد و ۱۵۹ میلیون سهم) به قیمت پایه هر سهم ۸,۷۷۴ ریال، بیش از ۱,۰۱۶ میلیارد تومان در بازار داد و ستد شد که طی آن پس از ۶ سال، رکورد بزرگترین معامله بازار سهام را شکست. این تعداد سهام در قالب یک کنسرسیوم و توسط چند سهام‌دار حقوقی از جمله صبا تأمین (به نمایندگی از شستا)، صندوق بازنشستگی، سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات، صندوق کارکنان مس و شرکت‌های سایپا و گروه بهمن خریداری شده بود. این خریداران موظف بودند

۲۰ درصد مبلغ معامله را پرداخت کرده و در عرض ۵ سال، مابقی پول را بپردازند. سرانجام همه اعضای کنسرسیوم خریدار ۱/۸ میلیارد سهم (معادل ۲۰ درصد) ملی مس، قبل از هشتم آبان که موعد مقرر بود، نسبت به پرداخت ۲۰۰ میلیارد تومان اقدام کردند تا بزرگترین معامله تاریخ بورس ایران با پرداخت این مبلغ قطعی شود. این رکورد تا قبل از این در اختیار شرکت صدرا بود. قابل ذکر است که ۱۰۰ درصد مبلغ فروش بلوک ۲۰ درصدی ملی مس، به حساب خزانه دولت واریز شد تا معادل این میزان، از سرمایه دولت در شرکت‌ها کاسته شود.

تکنیکالیست‌ها و فاندامنتالیست‌ها

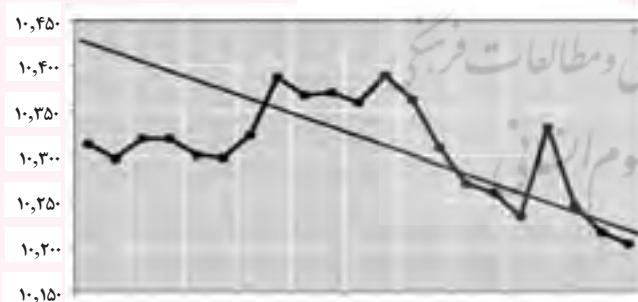
به اعتقاد تحلیلگران تکنیکال، سطح ۱۰,۰۹۰ یک سطح حمایتی مهم برای شاخص به شمار می‌رود. اما شکستن آن، به معنای پایان دوران مثبت بازار نیست. البته در صورت عبور شاخص از این سطح، ۱۰,۹۹۰ کف حمایتی بعدی برای شاخص است. ولی از دیدگاه فاندامنتالیست‌ها، بازار پر از ابهام است. ■

توقف در بازارهای مالی جهان

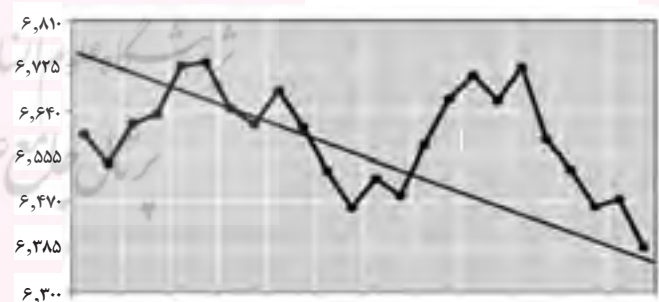
بحران اعتباری در ایالات متحد، بازارهای مالی معتبر جهان را متشنج ساخته است.

با کاهش بهره بین بانکی در ایالات متحد و رسیدن آن به ۴/۵ درصد در اواخر ماه اکتبر، ضرر چند میلیارد دلاری کمپانی سیتی گروپ به عنوان بزرگترین بانک آمریکا (در پی بحران اعتبارات بخش مسکن در این کشور) بار دیگر اذهان را به گسترش بحران اعتباری در بازارهای بین‌المللی معطوف کرد و موجب تنزل شاخص‌های سهام گشت. این مسأله موجب شد تا شاخص استاندارد اند پورز (S&P 500) ۵۰۰ به پایین‌ترین حد خود طی ماه‌های اخیر در هفته منتهی به روز ششم نوامبر برسد و بیش از ۱/۴ درصد کاهش یابد. شاخص داو جونز نیز در همین روز با بیش از ۵۲ واحد کاهش به رقم ۱۳,۵۴۴ واحد رسید. شاخص‌های بازارهای مالی آسیا و اروپا نیز به دنبال بحران مذکور کاهش یافتند. به طور نمونه، در ششم نوامبر، شاخص نیکی (Nikkei 225) بورس توکیو با ۰/۸۲ درصد کاهش به رقم ۱۶,۲۵۰ واحد و شاخص فوتسی ۱۰۰ (FTSE 100) بورس لندن با ۸۳ واحد کاهش به ۶,۴۴۷/۵ واحد رسیدند.

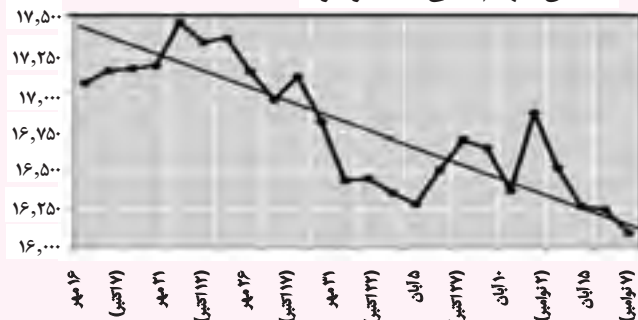
شاخص کل سهام بورس تهران

شاخص سهام فوتسی ۱۰۰ لندن

شاخص سهام نیکی ۲۲۵ توکیو

شاخص سهام داو جونز ۳۰ نیویورک

